

Föreningen Nordens sommarresa till Barents fyra länder.

Föreningen Norden har under hösten 2016 och fram till och med våren 2017 haft över ett hundra personer som i studiecirkel studerat Barentsområdet. Under sommaren har två resor, dels den 27 juni och dels den 4 juli med sammanlagt 65 deltagare, besökt Barents fyra länder, dvs. Finland, Ryssland, Norge och Sverige. Resan var på åtta dagar och bussen avverkade 320 mil.

Anders Hagström, en av våra deltagare i resan den 4 juli har skrivit dagbok. Här är hans upplevelse av resan:

Bildnings- och förbrödringsresa med Föreningen Norden till Barentsområdet

4/7

Färdigpackat för resan, pass, pengar och p-piller. Nåja passen är förhoppningsvis i Luleå, pengar – fyra valutor för fyra länder, där finns en del att jobba med, p-piller inte längre aktuellt.

Dock har jag packat myggnät, djungelolja och badbyxor! Landvetter som vanligt en byggarbetsplats. Till Luleå via Arlanda. Luleå regnigt och svalt. Liten stadsrundtur under ledning av vår färdledare Waltraud Waldi. Såg den gamla kyrkbyn, landets idag största bevarade, ett 400-tal små röda trähus byggda på 1700- och 1800-talen då kyrkplikt rådde för församlingsborna, som kunde bo upp till 30 mil från kyrkan. Vi tittade på statsisbrytarna Ale, Frej, Atle och Ymer. Oden var på utflykt i arktiska vatten. Ut på stan för att äta middag, vi hamnade på en pizzeria i järnvägsstationen.

5/7

Mot Salla, duggregn och svalt. Vi möttes av vår chaufför Kari, mycket underhållande med meänkieli som modersmål samt ukrainskfödda rysktalande fru Maria. Fikapaus i Torneå. Här blommade syrenerna fortfarande. Stopp i Rovaniemi som till 90 % brändes ner av tyskarna. Staden återuppbyggdes efter en stadsplan av Alvar Aalto i form av ett renhorn. Jämför Oskar Niemeiers stadsplan för Brasilia som har ett flygplan till form. Vi tittade på kyrkan och soldatkyrkogården. Lunchpaus i det genomkommersialiserade Tomtelandet. Vi hälsade på tomten, fotoförbud och på polcirkeln som går igenom tomtelandet. Vi fortsatte i ihållande regn 12–13 grader mot Salla för övernattning på en skieresort. Blev välkomnade av en renhjörd, fyra stycken. Första gemensamma middagen. Vi var nog rätt trötta efter 41 mil.

6/7

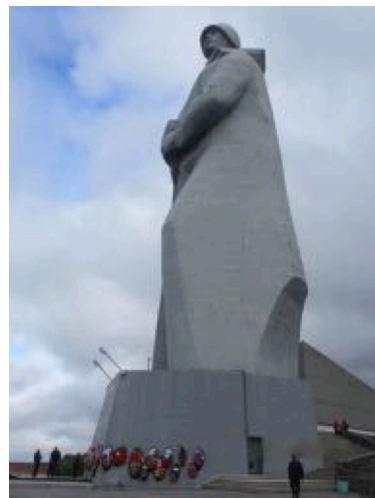
Efter tidig frukost start i regn och 10 grader mot ryska gränsen ca 4 mil. Finska gränskontrollen 10 minuter, ryska kontrollen ca 1 timma. Ryssarna har ett par kilometer gränsszon ytterligare 3 passkontroller och en kontroll utan pass. Inga leenden stenansikten, som uppenbarligen tog sitt jobb på största allvar. Det förekommer en hel del trafik mellan Finland och Ryssland, finnar som köper billig rysk bensin och diesel, man får dock bara föra ut max en reservdunk. Landskapet är obebyggt och ganska flackt med skog av björk, smala granar och tallar och en hel del sjöar. Vi gjorde två pauser, lunch vid krigsmonument med statyer rostiga hjälmar annat skrot och plastblommor, kaffepaus vid ett ruffigt kafé som drevs

av en dam med två hundar som sällskap. Dessa var de enda rastställen jag såg mellan Salla och Murmansk. Nästan ingen trafik men den ökade när vi kom ut på E105. Utmed vägen kunde man se rester av skyttevärn från kriget, det var hårda strider i detta område under vinterkriget. Konstigt nog ansåg ryssarna enligt deras minnesmärken att kriget började 1941, kan det bero på vem som startade respektive krig?

Ju längre in vi kom på Kolahalvön blev landskapet mer kuperat, man såg snöfläckiga berg i fjärran, träden blev mindre och tallarna försvann. Regn stort sett hela dagen så vi slapp myggorna som dock kom in i bussen. Vi ankom till vårt hotell Radisson Park Inn (snyggt och propert) Murmansk vid 17-tiden. Middagen var riktigt bra.

7/7

Stor frukostbuffé, därefter stadsrundtur utmed Lenin Prospect och Pentagon, Femhörnings-torget till Alyosha, kolossalstaty symboliserande Murmansks försvarare som står på ett berg med storslagen utsikt över staden, dock ej Severemorsk förbjuden örlogshamn. Därefter för vi till en kyrka som skall vara byggd till minne av Kursk-katastrofen. Jag såg ingenting om Kursk bara en massa präster och babusjkor som knäföll och kysste ikoner som fanns i mängder. Utanför kyrkan fanns ett monument till åminnelse av det armeniska folkmordet, intressant.



Alyosha-monumentet till minne av försvaret av Murmansk under andra världskriget

Åter till "Pentagon" med dess gallerior. På eftermiddagen en guidad tur ombord på Lenin världens först atomdrivna isbrytare, numera pensionerad. Vi fick se de finare delarna av besättningsutrymme, brygga, turbin och reaktorhall. Middag OK, vädret hade blivit bättre, bara några regnstänk och synlig midnattssol.

8/7

Efter frukost avfärd mot Norge, Kirkenes. Landskapet tundralikt, sparsamt bevuxet med fjällbjörk, obebyggt. Rastade vid krigsmonument med en del gravstenar omgivna av stora upplöjda fält innehållande massgravar, upplöjda för att förhindra förslyng. Där stod även en T34 parkerad. Stopp 2 Titovka, rastplats med kaffe, toaletter, krigsmonument och ett litet museum. Fortsatte mot Petsamo (Petjanga) där vi besåg platsen för det numera nedbrunna klostret, med krigsmonument och soldater som rensade ogräs, själva Petsamo förbjudet (militärt område). Vi passerade Nickel, ingen upplyftande syn, svårt miljöskadat. Passerade Sputnik, militärstad, och såg även en annan militärstad, som är så hemlig att den inte har något namn eller finns på kartan. Gränzonen totalt tre passkontroller, gränsen dubbla taggtrådsstaket med strålkastare, kameror och upplöjd krattad remsa sand. Ryska passkontrollen ca 1 timma. Vi beordrades efter en stund att ta med bagaget, som tullen totalt

struntade i. Gjorde slut på mina rubel i taxfree shopen. Därefter norsk passkontroll 10 min. Den norsktullen var dock mer på alerten.

Ankom Kirkenes, mycket sömning liten by som gjorde ett mycket fredligt intryck, stor kontrast till grannen i öster som kryllade av militärer. I Kirkenes såg vi Barentshav för första gången

9/7

Söndagsmorgon avfärd från ett heldött Kirkenes. Fikapaus i Tana, det enda som var öppet var Shellmacken. Rätt många renar utmed vägen. Bergen är av kalksten, där man skurit igen det, från vägen ser det ut som om de vore murade. Soligt 22 grader. Lunchpaus av medfört lunchpaket i det fria med vacker utsikt över fjord och fjäll. Fikapaus vid fjorden. Vi körde genom flera tunnlar en del under fjorden, den längsta nästan 7 km. Ankom Honningsvåg vid 18-tiden, soligt och 20 grader. Efter middagen for vi med inhyrd chaufför över kalfjället mot Nordkap, som inte är den nordligaste udden som finns i grannskapet men mer spektakulärt och mer turistiskt. Den andra udden ligger ca 1500 m nordligare. Vi gjorde ett kort stopp för att se "honingen", hornet som gett Honningsvåg sitt namn. Nordkap är känt av sjöfarare sedan 1500-talet. De första turisterna kom på 1700-talet, bl. andra Ludvig Filip senare kung i Frankrike. Oscar II var där på 1870-talet och lät resa "Oskarstötan" som symbol för unionens yttersta gräns. Vädret var rätt bra, lite moln och dis men man kunde ana midnattssolen vid horisonten.

Centret innehöll ett kapell, utställningar och ett rum hedrande Kung Cholagonkor som var där på 1910-talet, restaurant och en stor souvenirbutik. Tillbaka på hotellet vid ett-tiden.

10/7

Mycket tidig väckning för att fara med Hurtigrutten "Nordkapp" kl. 05.45 mot Hammerfest. Hurtigrutten, som har oerhörd betydelse som livsnerv utmed den norska kusten, från Bergen till Kirkenes, har med tiden blivit en kolossal turistattraktion. För infödda kustbor rabatt, som Gotlandsborna? Efterlängtd sjöfrukost som väl motsvarade förväntningarna. Stopp vid Havöysund. Med tiden utmärkt väder, lugnt, ingen sjögång och varmt, man kunde med välbehag sitta i solstolar på däck, en del av oss var trötta efter den korta sömnen och kunde inte helt ta in det betagande landskapet. Vi mötte systerfartyget Polaris och hälsade med tutningar. Ankom Hammerfest, världens nordligaste stad, 1045, som också brändes av tyskarna i slutet av 1944. Hur tänkte de, kriget var ju förlorat, ren elakhet? Halvklart 21 grader. Man har i år fått mesta snön på 30 år, så en del glaciärer växer. Lunchpaus i Alta, regnstänk och 20 grader. Genom ödemark till Kautokeino, ett samiskt centrum där vi besökte Juhls silversmedja som förutom silver av samekaraktär innehöll järnsmide, brons, guld, trä, textil, keramik, tavlor, skinn och renhorn. Regn 14 grader. När regnet höll upp kom myggorna stora som helikoptrar.

Passeringen av gränsen till Finland passerade omärkligt, de enda som reagerade var Telia som önskade mig välkommen till Finland. Byte av tid och valuta. Ankomst till Enontekiö, något slags vildmarkshotell i en nationalpark. Middag med viss förvirring, tal och avtackning av Waldi, Kari och Maria.



FÖRENINGEN NORDEN
Mölndal/Härryda

11/7

Mot Kiruna via Karesuando, fikapaus i Övre Soppero. Jukkasjärvi för att se på kyrkan med Bror Hjorts altartavlor, därefter till Kiruna för att se på Sveriges vackraste hus Kiruna kyrka, lunch i Kiruna. Flytten av staden har börjat, ett hus är flyttat och det nya kommunhuset är under byggnad. Enstaka moln 23 grader, i fjärran kunde man se Kebnekaise. Till flygplatsen vilket avslutade 320 mils bussresa.

Mot Arlanda och därefter Landvetter. Hemma vid 1-tiden (försening från Arlanda) och bilproblem.

Anders Hagström